

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Időszaki jelentés a
Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform
tevékenységéről

Időszak: 2015 október – 2016 augusztus

Készítette: GS1 Magyarország szakértői csoportja

Budapest, 2016. szeptember 15.

Tartalomjegyzék

A Platform megalakítása	3
Munkacsoportok tevékenysége	3
Vertikális munkacsoportok.....	3
Horizontális munkacsoport	4
GS1 Nyomonkövetési Audit.....	5
1. sz. melléklet.....	7
A Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform és a munkacsoportok logói	7
A Platform munkacsoportjainak meghirdetett ütemterve	8
2. sz. melléklet.....	9
Munkacsoportok és megbeszélések adatai.....	9

A Platform megalakítása

2015 októberében került sor kétéves Együttműködési Megállapodás aláírására a Földművelésügyi Minisztérium Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős Államtitkársága és a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. között többek között a Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform megalakítására. A Platform célja, hogy a szektor szereplőivel történő folyamatos egyeztetéssel, a jogszabályi környezet széles körű feltárásával és megismertetésével, a legjobb gyakorlatok bemutatásával, folyamatos és kiterjedt kommunikációval, a szükséges kapcsolatrendszer kiépítésével és lobbitevékenységgel segítse a vállalkozásokat nyomonkövetési kötelezettségeik azonosításában, a megfeleléshez szükséges eszközök meghatározásában és alkalmazásba vételében.

A Platform széleskörű meghirdetése az érintettek kapcsolati rendszerein keresztül történt meg, és 2016. január 20-án Nyitókonferenciával kezdte meg tevékenységét. A konferencián, amelyen több mint 80 szervezet képviselőjében 130 fő vett részt, meghirdettük a munkacsoportokat, és azok ütemtervét a Platform tervezett időtartamára.

A GS1 Magyarország elkészítette a Platform és a munkacsoportok logóit, valamint létrehozta és működteti a regisztrációt és a kommunikációt támogató nenyp.hu weboldalt.

A logókat és a munkacsoportok meghirdetett ütemtervét az 1. sz. melléklet mutatja be.

A Platform megalakulását és programját több fórumon, illetve médiumon keresztül hirdettük (élelmiszerágazati rendezvények, konferenciák; OKSZ, termék tanácsok; Élelmiszer Szaklap; Agrárágazat – Mezőgazdasági havilap).

Munkacsoportok tevékenysége

A munkacsoportok vezetőinek a NÉBIH és a Földművelésügyi Minisztérium munkatársai kerültek felkérésre.

A munkacsoportok céljai között szerepelt egy-egy specifikus adatbázis felállítása, amely az adott szektor szereplőit segítené a jogszabályi kötelezettségek azonosításában és megismerésében. Ezek karbantartására jelenleg nem látható beazonosítható szereplő egyetlen ágazatban sem, így jelenleg mindenki számára a NÉBIH oldalán havi rendszerességgel karbantartott élelmiszer jogszabály-gyűjteményt ajánlja a Platform.

A munkacsoport megbeszéléseihez minden esetben a Földművelésügyi Minisztérium biztosította a helyszínt.

Vertikális munkacsoportok

A vertikális munkacsoportokban a tagok véglegesítették azokat az ellátási láncokat, amelyek mentén a nyomonkövetési módszertant kidolgozzák. Megtörtént a jogszabályi és adatszolgáltatási kötelezettségek elsődleges felmérése, s ezek alapján a következő hónapok feladata, hogy minden – az ellátási lánc sémában azonosított – szereplő számára készüljön önálló összefoglalás ezen kötelezettségekről. A GS1 munkatársai ezekben a munkacsoportokban egyrészt bemutatták azokat a szabványelemeket, amelyek alkalmazásba vétele támogathat hatékony, automatizált nyomonkövetési megoldásokat. Szintén bemutatásra kerültek azok az európai vagy globális, sektorspecifikus útmutatók, amelyek segíthetik a hazai felhasználókat a lehetséges eszközrendszerek megismerésében és a magyar piacra szánt dokumentumok összeállításában.

A vertikális munkacsoportok adatai, statisztikai és az elkészült dokumentumainak elérhetőségei a 2. sz. mellékletben találhatóak, míg az elvégzett és az elkövetkező feladatokat az alábbi felsorolások tartalmazzák

Lezárt feladatok:

- Ellátási láncok és ahhoz kapcsolódóan az érintett szereplők meghatározása: elkülönített friss és feldolgozott zöldség és gyümölcs ellátási lánc sémát határozott meg a munkacsoport.
- Felmérés a munkacsoport tagok prioritásairól.
- Általános jogszabály-ismertetés a résztvevők számára.
- Elsődleges nyomon követéshez kapcsolódó jogszabályi és adatszolgáltatási kötelezettségek rögzítése.
- Nyomon követéshez kapcsolódó GS1-szabványelemek ismertetése.
- Nemzetközi ajánlások bemutatása.

Következő feladatok:

- Az ellátási láncban rögzített szereplőkre bontott jogszabályi és adatszolgáltatási kötelezettségek dokumentálása.
- GS1 nyomonkövetési auditok tapasztalatainak összefoglalása és ismertetése a munkacsoport tagjaival.
- További nemzetközi megoldások ismertetése és publikálása
- Hazai útmutató előkészítése
- Egyeztetés a lehetséges nyomonkövetési képzési rendszer kialakításáról

Horizontális munkacsoport

Ebbe a munkacsoportba 49 cég és 78 fő regisztrált, vezetője: Temesfalvi Rita az FM részéről, a GS1-et pedig Krázi Zoltán képviseli. Az egyetlen munkacsoport-megbeszélésre 2016. március 1-jén került sor. A dokumentumok a <http://www.nenyp.hu/Horizontalis> linken keresztül érhetők el.

A Platform regisztrált tagjai között nagyon jelentős volt az érdeklődés a horizontális munkacsoport iránt, amely nagyrészt abból adódott, hogy a munkacsoport elsődleges céljaként azt fogalmazta meg, hogy az élelmiszerlánc összes termékpályájához kapcsolódó, de nem termékpálya-specifikus területeket fogja össze, mint pl. fogyasztói tájékoztatás – a termékinformációkhoz (jelölés, adalékanyagok, allergén, termék eredete) való hozzájutás és a különböző minőségrendszerek, termékvédjegyek széles körű fogyasztói kommunikációjának megvalósítása.

A Horizontális Munkacsoport tevékenységét, fókuszterületeit a munkacsoport vezetése a nyitó munkacsoportos ülésén elhangzott, illetve az azóta a munkacsoport vezetéséhez érkezett visszajelzések alapján két termékpálya modell mentén, azok részletesebb feldolgozhatósága érdekében határozta meg: a rövid ellátási lánc és a vendéglátás-közétkeztetés szektor, azon kívül figyelembe veszi a vertikális csoportok munkáját és az onnan átvehető tapasztalatokat a termékvédjegyek nyomonkövetési rendszerének fejlesztéséhez.

A hatékonyabb és célravezetőbb munkavégzés érdekében az első munkacsoportos ülést követően szakmai egyeztetések, célirányos felkészülés előzte meg, ennek kapcsán az a javaslat fogalmazódott meg, hogy a rövid ellátási lánc témakört akkor vegyük elő újra, amikor az új szabályozási környezet már kialakult. Addig pedig a HORECA (szállodák, éttermek, étkeztetés) témakörében tegyük meg az első lépéseket. Erre vonatkozóan már megkezdődött a

nemzetközi példák összegyűjtése, ismertetése és feldolgozása, előadók felkérése, valamint a kulcsszereplők meghívása. A következő munkacsoport-megbeszélésre október második felében kerül sor.

GS1 Nyomonkövetési Audit

A munkacsoport megbeszéléseken meghirdetett nyomonkövetési audit lehetőségét 6 cég használta ki, így július során a GS1 auditorai 2 tejipari, és 1-1 gyümölcsfeldolgozó, borász, húsfeldolgozó és halászati cégnél végeztek felmérést a nyomonkövetési megoldásokra vonatkozóan.

A GS1 előzetesen egyeztetett audittervvel, a kontrollpontok listájával és megfelelőségi jelölésével, majd auditjelentéssel dokumentálta az auditokat.

Az auditáló csoportok ellenőrizték a GS1 nyomonkövetési szabványában megfogalmazott Audit Kritériumokat. Az Audit Kritérium 72 kontrollpontot tartalmaz, amelyek az alábbi 12 fejezet mentén kerültek nemzetközileg meghatározásra:

1. Tárgy (a helyi, kereskedelmi és nemzetközi nyomon követési rendszer ismerete)
2. Termékleírás (minden átvett és gyártott kereskedelmi termék feltüntetése, jellemzése a törzsadatbázisban)
3. Az ellátási láncsal való kapcsolat (külső és belső partnerek és helyszínek azonosítása a törzsadatbázisban)
4. Folyamatleírás (a folyamatok meghatározása minden átvett, gyártott és forgalmazott kereskedelmi termékre, a törzsadatok partnerekkel való megosztására, a nyomon követéshez szükséges információk összegyűjtésére, rögzítésére és megosztására mind a belső rendszerben, mind a partnerekkel való kapcsolatban)
5. Anyagáramlás (a termékhierarchia minden szintjén történő fizikai azonosítása az átvett és gyártott nyomon követendő tételeknek [globálisan egyedi áruazonosító - pl. GTIN/UPC, gyártási tételszám - batch/lot kód, egyedi sorozatszámok - logisztikai egység szinten, egyedi szállítmányazonosító - szállítmányoknál], folyamatára a nyersanyagtól a késztermék csomagolásáig)
6. Információval kapcsolatos követelmények (minimálisan rögzítendő adatok, minden nyomon követendő tétel azonosítása, az inputok és outputok összekapcsolásának megoldása)
7. Dokumentációs követelmények (szerepek, felelősségi körök, szervezeti felépítés és a nyilvántartási rendszerről szóló leírások, ezek naprakészen tartása)
8. Felépítés és felelősség (naprakész tudással rendelkező nyomon követési csapat létrehozása)
9. Oktatás (a nyomon követésért felelős személyek oktatása, ennek dokumentációja)
10. Ellátási lánc koordinálása (a nyomon követéshez szükséges információk beszerzése a kereskedelmi partnerektől, leírás a potenciális kockázatok kezeléséről)
11. Ellenőrzés (terv a nyomon követési folyamat hatékonyságának ellenőrzésére)

12. Belső és külső auditok (minden átvett és gyártott kereskedelmi tétel részletes leírása és az esetlegesen előforduló hibák javításáról szóló dokumentumok)

A tapasztalatok azt mutatták, hogy ezek a szervezetek megfelelnek a jogszabályi és üzleti követelményeknek a nyomon követés tekintetében, a legtöbb esetben informatikai rendszerek támogatásával és magasszintű releváns tudással a minőségbiztosítási területen. Mindegyik esetben felvetődött ugyanakkor az a probléma, hogy a kereskedelmi láncok által a címkézésre megfogalmazott elvárások nagymértékben eltérnek, és ez jelentős többlet-erőforrásigényt követel a gyártó, feldolgozó vállalkozások kiszállítási folyamataiban. Ezért várhatóan az üzleti igények egységesítésére irányuló kezdeményezés nagyfokú támogatottságot érhetne el a Platformban. A másik olyan terület, amelyen fejlesztési lehetőséget tudtak azonosítani az auditorok, az az alapanyag beszállítóhoz kötődött: a gyártó és feldolgozó vállalkozásokhoz alap- és segédanyagot beszállító cégek nagyon kis mértékben alkalmaznak globális szabványokat (azonosítás és vonalkódos jelölés) a beszállított tételeiken. Ezzel megfosztják az átvevő cégeket az automatizált áruátvétel, és így nyomonkövetési információ rögzítés lehetőségétől, amely pedig hibamentes, gyorsabb és kevesebb erőforrást igénylő megoldás lehetne, továbbá megalapozhatná a nyomonkövetési információk automatikus összekapcsolását és megosztását az ellátási lánc következő szereplőivel is.

Fenti tapasztalatokból kiindulva a két fejleszhető területre vonatkozó felvetést a GS1 jelzi a munkacsoportok felé.

1. sz. melléklet

A Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform és a munkacsoportok logói

Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform

Zöldség-gyümölcs munkacsoport

Bor és pálinka munkacsoport

Hal és hús munkacsoport

Tej és tejtermék munkacsoport

Horizontális munkacsoport

A Platform munkacsoportjainak meghirdetett ütemterve

2. sz. melléklet

Munkacsoportok és megbeszélések adatai

Regisztrált tagok	34 cég	28 cég	22 cég	31 cég
	54 fő	54 fő	36 fő	49 fő
Munkacsoport- vezetők	Ecsedi István, NÉBIH	Dull Péter, FM	Herbent Gergő, FM	Dr. Tóth Nóra, NÉBIH
	Krázli Zoltán, GS1	Vatai Krisztina, GS1	Kétszeri Dávid, GS1	Vatai Krisztina, GS1
Megbeszélések	2016. március 8.	2016. március 1.	2016. március 1.	2016. március 3.
	2016. április 14.	2016. április 12.	2016. április 13.	2016. április 14.
	2016. május 24.	2016. május 26.	2016. május 24.	2016. május 26.
Elkészült dokumentumok elérhetősége:	http://www.nenyp.hu /Zoldseg	http://www.nenyp.hu /Hus	http://www.nenyp.hu /Bor	http://www.nenyp.hu /Tej